

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICH (ATALANISTA)

Any 7.—Núm. 288.—Dissapte 10 de Febrer de 1906

LO QUE VOLEM LA PROPAGANDA AUTONOMISTA

Malgrat les amenassas y represions de que són objecte per part dels representants del centralisme, los periòdichs y las associacions de tendencias marcadament autonomistas, la creixensa del nostre moviment es avassallador. Per lo que toca a Catalunya, català y autonomista són dos paraules gairebé sinònimas. Per nosaltres es axiomática l'affirmació de que sols l'autonomia de les regions y dels municipis pot salvar de la segura ruïna a l'Estat espanyol, per quin engrandiment treballen tots los autonomistas, per més que altra cosa diguin mal intencionadament los politichs que viuen a costa dels sacrificis verdaderament titánichs de tots los espanyols.

Catalunya ha sigut la regió que més briosaument ha sostingut la necessitat absoluta de retornar a totes les regions components d'Espanya los seus drets y furs especials, y actualment, no obstant la seva situació difícil, defensa, ab una fermesa y una valentia que honran als seus propagandistes, la regeneradora teoria de que cada regió s'administri y governi exclusivament en tot allò que afecti a la seva vida íntima, y, per lo tant, que no sigui de competència del poder general de l'Estat, reservantse aquest tot lo que atanyi a l'interès comú de tots los espanyols. Per medi de la fundació d'associacions catalanistas, de la publicació de periòdichs autonomistas y de la creació d'escoles catalanes, ha propagat y continúa fentlo l'hèrmós ideal que persegueix nostre patriòtic moviment; y ademés en infinitat de conferencies públicas, meetings y valentse dels seus representants en Corts ha donat a coneixer d'una manera clara y contundent la justicia de les aspiracions que inclou lo regionalisme. Y si bé es veritat que a tanta franquesa y llealtat han contestat sempre los governs centrals ab represalias y midas rigoristas, fins a suspender la publicació de part de la premsa autonomista, no obstant, la propaganda regionalista ha sigut cada vegada més constant y fructífera, portant a l'ànim de tots los catalans lo més absolut convenciment de la grandiositat y eficacia de les doctrinas que prediquem.

Se tracta de la vida y prosperitat de Catalunya y de totes les demés regions espanyolas, y per aquesta mateixa raó'l catalanisme ha treballat y treballarà continuament y a la llum del sol en defensa de l'ideal autonomich, encar que s'hi oposin los politichs funestes del centre y encar que costi sacrificis de consideració. Lo catalanisme ha dit sempre, que no es excludisivista, no desitja tan sols la salvació de Catalunya, sinó que busca l'engrandiment y'l progrés de tot l'Estat espanyol, però no vol consentir que ab lo pretext d'un mal entès patriotisme's porti a la desesperació y a la bancarrota a totes les regions espanyolas. Per això defensa l'autonomia de Catalunya y de totes les altres regions y procura alentar a aquestes per medi de l'exemple, pera que sacudeixin també'l jou que pesa sobre d'ellas y defensin ab igual coratge sos drets respectius, y aixòs fent causa comú ab los catalans derrotin al centralisme imperant y acabi per sempre l'ignominia y l'afront del poble espanyol.

Es natural que'l catalanista s'anomeni això en quan lo moviment autonomista refereix a nostra terra y que no pugui en la mateixa forma que ho fan aquí, fomentar lo desvetllament de les demés regions. Mes per tots quants medis es possible predicar als quatre vents la bondat de las doctrinas regionalistas, las hi donan exemple y las encoratjan pera que

«Volém la llengua catalana ab carácter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrecs públichs: volém Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi a l'organisiació interior de nostra terra: volém que catalans sian los jutges y magistrats y que dintre de Catalunya se fallin en última instància's plets y causas: volém ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera lleibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, que l'Estat espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y estableint que la reserva regional forsova presti servey tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de l'Uniò Catalanista de 16 de Mars de 1897)

condemnin també y procurin alsar la seva veu en contra d'aqueix centralisme que'n osfea a tots. Sols falta, per lo tant, que cada una de las altres regions escolti la paraula redemptora dels catalans y estudi detingudament la nostra propaganda, fent cas omis de las bravatas y insustancials arguments de la premsa de gran circulació, y no per això d'igual sentit comú, empenyada tan sols en veurer separatistas y enemichs declarats d'Espanya en los partidaris del regionalisme, essent aixòs que com he dit abans, los autonomistas, los regionalistas, los catalanistas sols busquèm lo seu avens y'l seu engrandiment. Y estudiant com se mereix lo moviment catalanista o autonomista, convénudas las altres regions de la rahó que'n assisteix al demandar l'autonomia, fundin també associacions y públichin periòdichs pera propagar aitals doctrinas, y unint aixòs l'esfors de tots los regionalistas espanyols, assolir definitivament la personalitat de cada una de las diferents regions, pera que, com a llegítima conseqüència, pugui imperar en l'Estat espanyol las ideas de progrés, cultura y verdadera lleibertat.

Consti, donchs, als enemichs de Catalunya, que ho són igualment de totes las regions espanyolas, que no obstant las seves campañas difamatorias y de persecució contra'l catalanisme, aquest, en consideració a las rahons que deixo exposadas continuará la seva propaganda ab més vigor cada dia y per tots los medis que cregui legals, y que res podrán contra d'ell las repressalias y midas de rigor per deturar son definitiu triomf. L'accio gubernamental en quan vagi encaminada a fer desapareixer lo que constitueix lo particular modo d'ésser de las regions, quedarà ineficás devant de la propaganda permanent, tant d'una manera colectiva, com y molt especialment la que's fa individualment, al treball, entre familia y per tot arreu, donchs es just que aixòs succeeixi quan se ventilan assumptos que atanyen a la vida y a la lleibertat dels pobles.

EMILI VIDAL.

L'idea de Patria segons las autoritats castellanas

(CONTINUACIÓ)

La vida de D. Gregorio Guadaña por D. Antonio Enrique Gómez, clàssich escriptor del segle XVII paragonat ab Montalbán, comensa d'aquesta manera: «Capítulo I.—Cuenta D. Gregorio su PATRIA y genealogía. Si está de Dios que he de ser el cronista de mi vida, vaya de historia. Yo señores míos naci en Triana, etc.»

Quevedo al explicar en la seva *Vida del Buscón* ó *El gran tacaño* un tròs del viatge que fà l'hèroe pera anar a Madrid, posa en boca d'aquell hidalgo que porta'l pantalón aguantats ab una agulla y va sense camisa, la següent explicació: «Tras esto me dijo que iba á la Corte, porque un mayorazgo raiado como él, en un pueblo corto oíla mal á dos días, no se podía sustentar y que por esto se iba á la PATRIA común, adonde caben todos y adonde hay mesas francas para estómagos aventureros (cap. XII).

De qui podrian copiarse una pila de textos comprobats es del no menos clàssich P. Isla.

Quantsevol que hagi llegit lo conejudissim *Gil Blas de Santillana*, haurà vist com aplica la paraula Patria entre altres en los capítols VI y VII del llibre sèptim y en lo XII del llibre dèu; y com lo barber que troba. Gil Blas en lo cap. IX del segon llibre y que va de Valladolit al seu

poble Señor Gil Blas—diu—aquei es el lugar de mi nacimiento, (Olmedo). No le puedo volver á ver sin llenarme de juicio. Tan natural es en todos el amor á su PATRIA.

Deixant apart la prosa purament literaria, convé fixar-se en altres autoritats que tenen baix cert punt de vista fins més valor si's vol que las citadas: no perque'l's autors la tinguin més gran com a castissos y clàssichs literats, sinó perque sento de veras, conreuan la prosa històrica y per tant las aplicacions que feren tenen molta més importància.

Això entre altres y deixant de banda la historia de la guerra dels moriscos per haver ja citat a son autor Hurtado de Mendoza, trobèm que Solís, per exemple, després de haver descrit en lo cap. III del llibre segon de sa *Historia de la Conquista de Méjico* los territoris y ciutats que formavan aquest imperi, y d'haverhi incluit entre ells a Trascala, explicitant l'assalt de Cholula, altra ciutat mexicana, diu: «Los trascaltecas se desmandaron con algún exceso en el pillage y costó su dificultad el recogerlos: hicieron muchos prisioneros, cargaron con ropas y mercaderías de valor y particularmente se cebaron en los almacenes de la sal de cuya provisión remitieron luego algunas cargas á su ciudad: atendiendo á las necesidades de su PATRIA en el mismo calor de su codicia», que es lo mateix que dir que sent mexicans tragueren sal d'una ciutat de Mèxic pera portarla a la seva patria Trascala, que també era mexicana. (*Historia de la Conquista de Méjico*—llibre 3 cap. VII.) Una cosa semblant succeeix al cap. VII del mateix llibre tercer referintse a Zempoala.

Mes n'hi ha una d'història, d'entre totes las que poden citar d'autoritat especial en aquesta materia, per son llenguatge com cap altres ingènu, per son criteri gens sospitosa y per son judici desapassionada, historia que haurian d'haver llegit cincuenta vegades tots los espanyols y que haurian de saber de memoria tots los governants, la *Historia de los movimientos, separación y guerra de Catalunya en tiempo de Felipe IV*, que està rublerta de textos singularment avalorats per las dos circumstancies de ser castellá, y militar castellá que guerrejá contra Catalunya, son clàssich autor D. Francisco Manuel de Melo y de tractar precisament de la qüestió que tracta.

En ella diu, que declarada la guerra «Juntos los catalanes en sus cortes, entonces se comenzó á tratar generalmente del miserable estado de su PATRIA...», de Catalunya (llibre tercer); y explicitant la sessió posa en boca d'aquell Bisbe d'Urgell que nació más feliçamente de la virtud que de la naturalesa, un discurs, en lo que entre altres cosas diu: «Véome... superior á algunos en la fortuna y á mis méritos primero, á aquellas obligaciones antiguas de la sangre y de la PATRIA se añaden estas del premio que en vosotros he hallado...» (Llibre tercer).

Qui llegeixi'l llibre veurà que no es solament en aquests dos llocs ahont s'usa en aquest sentit la paraula patria, sinó que per lo contrari ab lo desembrés propi de un home que escribia imparcialment pera pintar la realitat de las cosas, usa y repeiteix l'idea, y no solzament aquesta, sinó altra tan digne com ella de ser notada en lo present enfilall, o sia la de distingir l'Estat de la Nació definint las dues entitats tal com las definim nosaltres seguint lo criteri filosòfic que predicá ja en lo seu temps lo mateix Sant Tomás.

Y notis bé, que Melo, anticipantse a quantsevol critica que pera'l's meticolosos pogués mereixer la seva ingenuitat de llenguatge, s'anticipa en lo prólech a disculparse. «Llamo á los soldados del rey

D. Felipe—diu—algunas veces catòlicos como á su rey: no se quejen los más de esta separación; sigo la voz de los historiadores. Otras veces les nombro espanyoles, castellanos, ó reales: siempre entiendo la misma gente...» Per què no s'escusa igualment de lo que podria semblar molt més grave, això es, de dir patria catalana y nació catalana, o extranger pera'l's catalans al que sent espanyol no era fill de Catalunya?

Perque tot aixòs llegeix a la seva Historia. D'en Santa Cilia diu que era un caballero de Nació mallorquin (llibre primer) y describint Catalunya (en lo mateix llibre) diu que'l's catalans entre las más NACIONES de Espanya son amantes de su libertad que es ni més ni menos, y per dirlo clarament bastant més de lo que en los temps presents ha sigut titllat de separatista y antiespanyol per aquells espanyolists copia y imitació dels de aquells temps, que mereixen del mateix Melo la llàstima y'l desprecí de l'orgullós a qui la seva tossuderia no deixa ni pensar; y contra'l's que'l comte de Oñate en la Junta magna convocada pel Comte Duch pera justificar la guerra pronuncià aquell per tots estils hermosissim discurs en lo que repeteix una vegada més l'idea: «Serta buen ejemplar para los otros reinos cualquiera dicha de estos rebeldes (los catalans) y con mas peligro de esta corona, que se compone de NACIONES tan diversas...» (Llibre segon).

Per si això no fós prou clar, las dues vegades en que tracta de la separació del govern de Catalunya del Marqués de Spinola y del seu nomenament de general de l'exèrcit castellà, diu que's va tenir en compte que ell pera'l's catalans era extranger...

Entendian extraordinariamente, y no sin buenos fundamentos, que este modo de gobierno, podria ser el más suave á la província porque elevando el ejército á manos de su natural (lo desditxat comte de Santa Coloma), no podria haber la ocasió de queja que pudiera, trayendo el principado al governo del EXTRANJERO (lo Marqués de Spinola), (del llibre primer).

Y no hi ha dubte que'l Marqués de Spinola era espanyol!... (Acabará).

La cuestión catalana

Necesidad de la evolución y programa mínimo realizable en la actualidad

Conocemos, sobradamenté, los inconvenientes de los cambios bruscos y radicales para pretender que sea de un solo golpe, de una vez, implantado este régimen. Las transformaciones más profundas y duraderas son las que más lentamente se verifican, por suave é insensible mutación de las ideas, por reformas parciales y sucesivas, por evolución de lo existente que, sin estériles destrucciones, mediante sabia gradación de estados intermedios, va encaminándose á un nuevo régimen, actuación más ó menos exacta del ideal antes futuro y lejano.

Pero es preciso dar, de una vez y sin tardanza, el primer paso por esta senda de regeneración y de progreso.

La opinión pública está ya suficientemente preparada para llevar á la práctica un conjunto armónico de reformas, cuyo éxito aquillataria la bondad del regionalismo, provocaría entre gobernantes y gobernados corrientes de confianza y simpatia, y despertaría, en unos y otros, afanes de fè y de ideal, sueños de esperanza en el porvenir, aletons, en una palabra, para llevar á feliz término la completa renovación de Espanya.

Se impone, en primer lugar, el hecho de la existencia de diversidad de lenguas. Es la lengua la expresión más elevada de la personalidad moral de las regiones, el tesoro de su vida intelectual, el centro de sus amores. Tratar con consideración y respeto las lenguas regionales es el primer paso, y uno de los más eficaces, en la senda de una cordial inteligencia entre el Estado y las regiones.

Para ello es conveniente que las leyes no prescindan de este hecho de la variedad de lenguas, que no lo desconozcan, porque, al fin y al cabo, las lenguas existen y es por lo tanto inevitable ó bien que los ciudadanos queden violentados en sus más íntimas aficiones, en sus necesidades, incluso en su derecho á la igualdad ante la ley común, ó bien que las leyes tengan en cuenta la diversidad de lenguas de los ciudadanos españoles y á ella se conformen. Y esta es la única solución justa, ya que, en definitiva, existen las leyes para los ciudadanos y no los ciudadanos para las leyes.

Que en la contratación particular, que en los actos de última voluntad, por su naturaleza tan íntimos, tan llenos del calor sagrado de la familia, que en las declaraciones judiciales, que en los juicios por jurados, sea permitido usar la lengua propia. Que, en consecuencia, se reformen las incompatibilidades, y se pida á los jueces y magistrados, lo que á los notarios ya se pide, esto es, el suficiente conocimiento de la lengua del país para comprenderla.

Hermanadamente con las lenguas, persiste en varias regiones el tronco venerable de un régimen jurídico propio, nervio de su constitución familiar y social. Entregados estos organismos jurídicos sin defensa alguna á la jurisprudencia del Supremo y á las resoluciones de la Dirección general de Registros, se trae á ellos graves perturbaciones, pues son interpretados á la luz de principios y sentimientos jurídicos diferentes, y hasta opuestos, á los que en ellos palpitán.

No merecen que así se les destruya cuando han hecho la felicidad de innumerables generaciones y cuentan con la inquebrantable adhesión y el ferviente cariño de las actuales. Fácilmente el Estado podría dar satisfacción á esos justos sentimientos, organizando en el Supremo una sala especial encargada de la Casación de los asuntos de regiones rurales, y exigiendo á los jueces y magistrados conocimiento del derecho civil de la localidad á que vayan destinados.

A pesar de la división del territorio en provincias y de los muchos años transcurridos, persiste vivaz é indestructible la personalidad de las antiguas regiones. Es más, su existencia, como hecho social, se impone y sobrepone á la existencia puramente administrativa de las provincias.

Es necesario, pues, no prescindir sistemáticamente de ellas, como ciegamente se viene haciendo. En ellas cristalizó la vida de nuestra sociedad, en ellas hay que buscárla, si se quiere de veras dar con ella. Así desaparecerían de una vez injusticias tan grandes como las que á causa de esto se producen; así no pasaría, como acontece hoy, que solamente una provincia beneficiaria de las grandes ventajas de contar en su seno la antigua capital de la región, producto del esfuerzo y la elaboración de la región entera. Barcelona, por ejemplo, (y el mismo caso se dà en las otras regiones) es una creación de Cataluña entera, en la cual tienen parte considerable las provincias de Gerona, Lérida y Tarragona; y, sin embargo, solamente la Diputación de Barcelona beneficia de los grandes recursos de la capital, y en tanto se baña en la abundancia, las Diputaciones de las otras provincias no pueden realizar, por su escasez de fondos, obras públicas importantes. Crear, pues, por encima de las provincias y respetándolas, organismos administrativos que den efectividad jurídica al hecho social indestructible de las regiones, es una necesidad que se impone con urgencia, y nada más natural que confiarles con cumplida autonomía la realización de obras públicas y el sostenimiento de instituciones de cultura, dándoles para ello los beneficios del cobro de las contribuciones directas y de su concierto con el Estado.

El robustecimiento de la vida municipal, hoy anémica y viciada por la uniformidad de la legislación y por su espíritu centralizador, es también necesidad vivamente sentida. Es absurdo dar la misma organización á Madrid ó á Barcelona, que á un villorio de cien habitantes. Y no es menos atar con mil ligaduras los miembros todos del municipio y, una vez sujeto y maniatado, decirle: muévete, anda, vive.

Es preciso, pues, darles libertad, recursos propios y constitución adecuada.

Elemento primordial de la vida moderna es la cultura. Ningún país ha sido grande sin que, primeramente, de su fuerza intelectual se haya preocupado, y ya la experiencia nos ha enseñado con amargas lecciones que nada puede esperar la cultura de las actuales Universidades, centros administrativos destinados á la fabricación de títulos de licenciado ó de doctor, en vez de centros de investigación científica y de renovación intelectual. El Estado inmiscuyéndose en la Universidad la ha matado y, en vez de un organismo vivo, con movimiento é iniciativas y carácter propio, cual las Universidades alemanas é inglesas, ha resultado una rueda más en el inmenso acopio de ruedas inútiles, que no mueven nada, que va haciendo la administración española.

Y no se puede acabar con este estado de cosas vergonzoso, sin acudir á los procedimientos de autonomía en que se fundan los grandes centros de cultura del extranjero.

Finalmente: no es posible en estos tiempos de pujante industrialismo olvidar que, además de una buena organización administrativa y de un ambiente de cultura, deben los pueblos ser ricos para pesar en el mundo. La vida económica es preocupación incansante de los gobiernos civilizados y en ningún país es tan necesario este cuidado como en España, tan alejada de la corriente universal. Es incalculable lo que en este capítulo hay que hacer; baste citar solamente, por vía de ejemplo y por encauzar al mismo tiempo la actual aspiración de la producción catalana, la aplicación de las admisiones temporales y el establecimiento de zonas neutrales.

Y no hablamos aquí de reformas en provecho de la agricultura, aunque una de las más eficaces es, á nuestro entender, la institución de zonas neutrales, porque afortunadamente, están en la conciencia de todos los partidos, aunque, triste es decirlo, se quedan en proyecto ó se desfiguran por influencias de particulares y colectividades, ó por presión de compromisos políticos que tornan infecundas las iniciativas más provechosas, revelando otro de los aspectos del centralismo.

Algunas de las aspiraciones que acabamos de indicar han recibido palabras de aprobación de labios del rey Alfonso XIII, que, con simpatía, habló solemnemente de la lengua catalana en el *Instituto Agrícola Catalán de San Isidro* y con simpatía acogió las ansias de autonomía regional y municipal que en el Salón de Ciento de Barcelona, en presencia del ministro de la Guerra, le fueron expuestas. Otras como la creación de una sala del Supremo para los recursos de regiones de derecho especial, cuenta con la adhesión de gran número de corporaciones de los países forales. Otras como la creación de organismos regionales y la concesión de conciertos económicos á los mismos, fueron consignadas en público documento por el general Polavieja. Así como la autonomía universitaria, que, catedráticos de diferentes universidades, han proclamado también remedio único al deplorable estado de las mismas. Y por demás es recordar cuanto á favor de descentralización, de autonomía municipal, de libertades locales, se ha dicho por los prohombres de todos los partidos. No son, pues, estas reformas patrimonio de un partido, de una provincia, ni de una clase: son ya aspiración general digna de ser inmediatamente atendida y aceptada.

Forman, pues, en resumen, este programa de reformas inmediatamente aplicables, los siguientes extremos:

Respeto á las lenguas regionales;

Supresión de las incompatibilidades de jueces y magistrados, exigiendo, por el contrario, determinado tiempo de residencia en las regiones de derecho foral y conocimiento de las leyes y lenguas de la región en que deban ejercer sus funciones.

Creación de una Sala en el Tribunal Supremo encargada de los recursos procedentes de las regiones de derecho especial.

Creación, respetando las actuales Diputaciones, de organismos regionales para fines de instrucción y obras públicas, y establecimiento de conciertos económicos con las mismas

Autonomía municipal.

Autonomía universitaria.

Aplicación del régimen de admisiones temporales y establecimiento de zonas neutrales, sin perjuicio de todas las garantías necesarias para evitar el contrabando.

Este es el camino de la resurrección de España. Los que de veras la desean, los que de su existencia y de su grandeza se preocupen, los que de verdad, honradamente, vivamente, amen su honor y su inte-

gridad, saben como han de proceder para que sea próspera y fuerte y respetada. Los que se encuentran bien con el estado actual, los que viven de la ruina de España, pueden como hasta ahora seguir cubriendo con el pabellón nacional sus crímenes de lesa patria: tarde ó temprano verán las demás regiones españolas su torpe manejo, y juntas todas salvarán este desgraciado país, como en sus grandes crisis lo han salvado.

12 Enero 1906.
Alberto Rusiñol, Senador por las Económicas de la segunda región y Diputado electo por Vich.—El Marqués de Camps, Senador por Gerona.—Ignacio Girona y Federico Rahola, Diputados por Barcelona.—Leontio Soler y March, Diputado por Manresa.—Francisco Albó y Martí, Diputado por Olot.—S. de la Trinidad Rius y Torres, Diputado por Mataró.—José Bertrán y Musitu, Diputado por Vilanova.

mas esguerradas, cobrar, estripar paper y ferse gròs.

Pel Mossèn Alcover defensa un altra cosa, y perquè la defensa, es que ha esclat a casa seva, y no en la d'un altra, la rabieta y la dinamita.

Es, donchs, Catalunya qui altra volta ha sigut sacrificada; es la Patria dels Catalans en l'illa de Mallorca y en la venerable persona del *sabi y pacientissim* Mossèn Alcover, qui ha sofert una vegada més la sacudida dels desequilibris, l'esplosió de la bilis verinosa de l'anarquia nacional.

La víctima, emperò, ha tingut qui ha veillat per la seva persona, aixecant un mur de salvatge entre Ella y l'assessí, entre Ella y'l selvatge criminal.

Es que Mossèn Alcover té una missió a cumplir, y Aquell de qui l'ha rebuda, está sempre en vella y desarma a son albir los llamps y las negras cavilacions desbarata.

La Patria, Catalunya, la nostra hermosa y estimada Catalunya, indignada protestant mil voltas més d'aquest fet selvatge, y tots los catalans qui no hem renegat ni renegarem mai de la nostra noble y altíssima procedència, enèrgicament, indignadament, amargament, protestem també y ab tot lo nostre cor d'aquest nou comès vandàlic, de l'incuria, de la deixadesa y de la cínica indiferència y calma ab quels nostres governants se miran actes de aquesta naturalesa tantas voltas repetits!

Tant debò que la reflexió y'l seny que no tenen los hi plögues del cel com voldríam, que potser aixís veuriàm arreglar les coses d'aquesta missèrrima Espanya que tant a mal borrhás la fan anar los qui tant malament la desgovernan. Però cal tenir present, ben present, que si la bestia de l'anarquia, crescuda com es ja, no se l'engrillona, no se la mata a temps, qui sap si ells mateixos qui l'han creada serán un dia víctimas del seu furor, car hem de tenir present que les bestias no volen jochs y que, com diuen los del centre: *quien á hierro mata á hierro muere*. Pobre Espanya! Pobra Catalunya!

Visca Mossèn Alcover!!!

X.

L'atentat contra Mossèn Alcover

Aquesta setmana l'ilustre Vicari General de Palma de Mallorca, lo benemèrit de las lletres Catalanas Mossèn Antoni Maria Alcover, ha sigut víctima d'un atentat que, gràcies a Déu, no tingué consequències personals, de lo que'n alegrem y fem vot al cel pera que Déu li conservi la vida molts anys per honra de la Patria y honor altíssim del clero català-mallorquí.

Ab tota l'efusió del nostre cor, ab tota l'energia de que som capassos, protestem d'aquest fet d'horrorós selvatisme, tantas voltas, massa voltas repetit, per la deixadesa, per la africana incuria dels qui'ns governan, quinas responsabilitats cauen y caurán per sempre més com una massa de plom, com la més gran de las ignominias y afrontosas acusacions que la Justicia, la Rahó y fins la Llibertat Santa y la més augusta de las Dignitats de l'Historia actual y venidera, llençaran sobre'ls seus noms en execració y censura eternas.

Fins ara Barcelona, la noble Barcelona, havia sigut l'escullida per las mans criminals y'ls cervells desequilibrats y febrilecs, com a teatre y lloc dels seus actes de feras rabiosas. Fins avuy la capital de la nostra sempre més estimada Catalunya havia sigut la sacrificada pels horrors del vandalisme modern, a qui'ls governs que'n malmenan han donat carta de naturalesa y han deixat creixer ab tot lo cinisme. No hi ha cor, per rebaixats que tingui's seu instints, no hi ha cervell per ofuscat que's trobi pel vici y per la més negra de las concupiscencies que l'emboirin, que no senti l'indignació més intensa devant d'aquests fets tan insociables y d'un barbarisme tan inaudit.

Mes ara, ja no'n té prou la rabiosa fera de las martirisacions comesa a Barcelona, ja no la sacian la paciència y la sumissió y la virtut de que Barcelona y Catalunya tota ha donat altíssimas probas, y del sufriment ab que sap soportar la nostra terra; ara cal anar més enllà y estendre'l seu bras criminal fins ahont las filials gentils de Catalunya's trobin.

La serena y hermosa Mallorca, la filla de l'alt En Jaume'l Conqueridor, aquell verger del mar, llatí, que ha nodrit... a sava dels nostres anyorats Reys, qui an sabiament la governaren, tants y tants grans patricis, y d'ahont los més exquisits lletrats ixen en compacte estol a defens de's drets y furs de l'antigor y la nostra bescantada Llengua, fins allá s'ha dut l'esclat de la rabia y del negre frenesi de la depravació y de l'ignominia anárquica dels nostres calamitosos temps.

Mossèn Alcover, aquell home patriarcal, aquell sant varò, qui es la mateixa paciència y humilitat en persona; Mossèn Alcover, l'home de las energias, de l'estudi, de la constància, l'home únic de las grans activitats; l'home qui per Déu y la Patria treballa com may ningú, l'home de braó y de l'inaccansable fè, de l'ardenta esperança y de l'amor més decididament probat en la santa causa que defensa... Mossèn Alcover, precisament per aquests motius, que en una nació equilibrada hauria sigut lo més estimat y respectat y enaltit, es aquí'l més denigrat, lo més odiat, lo més contrariat, y a n'Ell va a cerebarse la rabiositat de la més vil, de la més grollera de las concupiscencies baixas d'una nació decadentia.

N'estèm convencuts: A defensar Mossèn Alcover lo *centralisme*, aqueix xorch y malsà organisme postis nacional d'Espanya, es segur, indubitable, que l'atentat que avuy deplorem, no fóra un fet. Podria estarse Mossèn Alcover assegut y somniant com lo més sonso dels turcs, per no dirlo d'altra manera, y fumar ópit tot fent su-

FEBRER

Som al cor de l'hivern, de l'hivern crù que tot ho glassa. Lo dia va allargantse poch a poch y'l fred va creixent poch a poch també. Lo sol per xò es un abrich que a tots per igual ens ve bé. ¡Lo sol! ¡Qui no t'anyora, qui no t'estima ara! Si quan surts ab aquella magestuositat de llum la terra fredosa de la nit sembla que aixeca'l cap y roda cap a tu pera petonjar-te! Oh, l'sol de Febrer; la teva llum ja escalfa, ja ha fet germinar arbres, ja ha guarnit los prats de petitas notes de color, d'uns colors que's veuen llunyan; unas floretes blanquinoses, mitj morades, altas molt altas. Són les flors dels admetellers que atrevides y vanitoses s'aixecan y's gronjan en los ramatges dels arbres. Flors d'ls admetellers, preludi de la primavera florida, salut! En mitj d'uns camps sechs, tristes y grisos, vosaltres vos disfressau y donieu goig y alegría als que vos contemplan. Benvingudas siau, donchs, flors, que les flors portan aromas, l'aroma del treball. Vosaltres floríu y ab vostre ser hi duyu adjunt vostre fruyt, lo fruyt de vostre treball rutinari.

Som a l'hivern, a l'hivern crù, mes mi-reu la terra florida dels admetellers, quina blancor, quinas toyas si aixequèu los ulls enlayre; y mirèu en terra; lliris blanxs, junquillos, pensamenters, violas, rosers y tot; mirèu les flors primavencas com brostan, ja esclatan, ja lluen! Ay fred, que ja no hi pots ab aquestes floretes; mitja las com desafiant la teva cruesa s'obren y viuen. ¡Déixalas gasar, pobres flors, que elles són amoroses, van prenyades de perfums y amoretas y tu... tu no més disolució y mort, fred al cor y a l'ànima, tu no més gosas fent patir. ¡Vesten, mal temps, vesten que quan tu fuges la Natura riu. ¡Y es tan dols lo poguer riurer!

* * *
¡La mascarada! Som al Carnaval, a Carnaval frisós ab sos ridiculismes eterns, ab sos trajes multicolors, ab sa cridori esfereidora, desentonada. L'humanitat burleta gosa aquests días de disfresses, ab vacanerias y estúpidas riotas dels que volen mofarse de l'altre humanitat més seria y grèu.

Las disfresses típicas de pobles van apareixent. Las disfresses de trajes de celebridades no tenen altres imitadors que l'infantesa, que es la que no coneix la festa.

En bona hora que se'n vagin si no han

ILUSTRACIÓ CATALANA UN ANY 30 PESSETAS

GRANS REGALOS per valor de 30 ptas. La suscripció del 1906 surt de franch

SORTIRÀ PER ANY NOU PILAR PRIM NOVELA DE NARCÍS OLLER

5 pessetas primer regalo als suscriptors de la "ILUSTRACIÓ CATALANA"

de tornar més. Lo ridicol sempre serà ridicol; sols lo estètic quedará, lo de gust refinat, allò que es sempre nou perquè val y l'art ho sagella.

Humoristes de cada any, los qui ridiculitzantos feu de mofetas de la societat, passéu en cavalcada; com vol d'orònels, com auells de pas, feu lo peregrinatge que s'imposèu, però feulo depressa y rápid, passéu tots junts com un vol de mals esperits, que per grossa que siga vostra cridoria, per colla que aneu, no podrà pas distreure a l'humanitat més que las curts horas de vostre pas, perquè l'humanitat té problemes més feconds, més alts, més dignes que atendre y no podrá pas lo vostre carnaval distreurella de la seva santa missió, la missió a tots encamada de llurarlà de bacanals y petulànies, de petitas sugestions que no l'honorisan ni l'aixecan del seu estat d'emportiment y desequilibri social.

* * *

Ha passat la cavalcada, ràpida, vaporosa. La Quaresma fa la seva aparició ab son aire mítich y de reculliment. Los esperits, cansats de festa, reposan; las ànimes sossegades, resan. S'acosten los días tristos, los jorns grisos. Las ciutats no mostran ja l'anàmica dels jorns passats; han tornat a lluir silenci característich; a la vida febrós del treball, oblidant d'un cop llurs extravagancies que'l Carnaval los hi dugué, oblidantlas fins a un altre any, l'any vinent perquè no's perden tan depressa las costums que's pobles adquireixen sense que abans los pobles no sigan uns altres.

Lo nostre, lo poble Català que evoluciona, encar que lentment, cap al seu perfeccionament, cap al seu millorament individual y colectiu, sabrà deslliurarse poch a poch, com va fentlo ja, de totes aquelles notes que no sigan menesterosas y menys educatives a la seva rassa.

Cada cosa a son temps, sí, però lo que no diu res no'n trobarà cap d'apropòsit, puig que tots són prou necessaris, *Thime is gold*, com diuen los simpàtichs fills de la Gran Bretanya. Donchs aprofitemho, com la naturalesa mateixa, que no repara moment ni lloc pera mostrar la virilitat seva, que desafiant la cruesa del Febrer, esclata en las flors que més depressa han sapigut germinar; las que més depressa han sapigut viurar.

BERNABÉ MARTÍ Y BOFARULL.

Tarragona 8 Febrer 1906.

Comentaris

L'Ateneu de Tarragona es un fet. Tindrà un centre de cultura ahont s'hi donarà instrucció de veritat, s'hi farán velladas, se donarán conferencies y'ssoci trobarán esbarjo. Lo teatre funcionarà y's podrán fruir totes las obres que's vagin estrenant, perquè no tot té de ser serietat y reculliment. També necessita l'home de diversions y alegrías; la màxima d'Hora: *Vile dulci* serà'l seu lema; lo convenient unit a lo agradable, instrucció y diversió tot a l'hora.

Per cert que aquests darrers dies la constitució d'aquesta nova societat ha sigut lo tema de totes las conversas. Si's farà, si no's farà. Donchs s'ha fet, si se'nysors, s'ha fet y s'ha tancat la llista de socis fundadors ab uns trescents, tota una ratahila de ciutadans entusiastas per las cosas de la terra, desitjos de que Tarragona pugui comptar ab quelcom que l'enlaiyi y li dongui importància, fentla despertar d'aquesta somniada secular de la que no més se desensopia per oir las batalles de quatre caciques que's disputavan lo predomi.

Los nous viaranys que s'han emprès poden ser lo punt de partida d'una nova era de prosperitat que prou necessita la nostra pobra ciutat, tan mancada d'homes que li marquin lo camí que convé seguir. Entre tots molt serà que no'n surtim.

L'Ateneu vell.—Servidor señor Ateneu, como está usted?

L'Ateneu nou.—Molt bé, al seu servey. Lo vell.—*Es decir que usted se ha constituido?*

Lo nou.—Sí senyor, ja ho veu; es estrany, veritat?

Lo vell.—*Hombre, si que es extraño. No lo creía.*

Lo nou.—Ja veurà; tal hi va qui no s'ho creu.

Lo vell.—*Pero seremos amigos, verdad?*

Lo nou.—No senyor; ni amichs ni desenichs, com diuen los testimonis.

Lo vell.—*Así, usted quiere hacerme competencia?*

Lo nou.—No senyor.

Lo vell.—*Usted quiere ser mi rival?*

Lo nou.—No senyor.

Lo vell.—*Usted quiere desbancarme?*

Lo nou.—No senyor.

Lo vell.—*Usted quiere anularme?*

Lo nou.—No senyor.

Lo vell.—*Usted pretende reventarme?*

Lo nou.—Cá, home, cá.

Lo vell.—*Pues entonces, no lo entiendo.*

Lo nou.—Ja veurà; li vaig a contar un qüento; y potser que m'entindrà. Una vegada era un pobre senyor que havia fet moltes calaveradas y de resultas tenia las orellas totas fetas malbè, estaven si queyan o no queyan y, es clar, que a un home ab certas pretensions de guapo y ben plantat, no li convenia anar pel món ab unas orellas tan mal paradas.

Havia ja consultat ab tots los metges y curanderos de la població que l'havien omplert d'ungüents y aiguas de tota mena; però las orellas no s'apariavan y anaven de mal en pitjor. Allàvors determinà d'anar a veurer los especialistas de la capital y tampoc va trobar remey a la seva malaltia. Desesperat, va decidir d'anàrsen cap a la nació vehina, a Montpellier y a París; després a Londres, a Viena, a Berlín, a Roma. Enlloc trobava metge que'l curés. Un dia, a la fonda, va sentir a parlar que hi havia un doctor molt famós a Sant Petersburg que guaríals més més estrambòtichs; n'esplicavan unes curas maravellosas. Lo bon home, plè d'esperances, agafa'l tren y a Sant Petersburg s'es dit.

Arriba y apressat se presenta a la clínica del celeberrim doctor que se'l mira per demunt de las ulleras y fa una gonyifa fenomenal al contemplar las orellas desgraciadas.

—Digui, digui. Que'l porta de tant lluny?

—Ja veurà, senyor doctor; tinch unas orellas que no desitjarà per ningú. Ja ho veu com están, a punt d'entregarlas; tots los metges que he vist me diuen lo mateix.

—Y què li diuen?

—Que no tenen remey; que's tenen de tallar.

—Això li diuen? Quina tonteria!

—Es dir què no caldrà tallarlas?—exclama tot gojós lo nostre bon home. Gracias a Déu sian dadas! Vostè no sap lo felis que'm fa donantme questa nova. Què content que estich; ja ho veu, quina fila que faria sense orellas!... Y vostè m'currà? Demani, demani lo que vulgui, però curim com més aviat mellor.

—Ey! senyor; no s'entusiasmi; jo no li he dit què'l curés; no més li he dit que no calia tallarlas.

—No l'entench—contesta'l nostre bon home tot admirat.

—Li he dit que no caldrà tallarlas, senzillament perquè prou que caurán solas, no té necessitat de fer pregaries.

Donchs, senyor vell, apliqu'il qüento y potser que m'entindrà. Jo no'm pendré la molestia de matarlo; prou que's morirà tot sol! Caurà com aquellas orellas del pobre home.

Es verament hermos l'espectacle que es-tan donant las forsas vivas de Catalunya actualment. Gent de tota mena s'uneixen baix las mateixas aspiracions, los mateixos desitjos, los mateixos clams.

La protesta es general y fassin lo que vulgan, aquest crit repercutirà arreu, per

tots los quatre costats de Catalunya. Vo-lèm bon govern, no'n necessitem de caminadors, que ja som prou grans.

CARTELL

del primer «petit concurs» de «Emporium»

Se concedirán 25 pessetas al mejor treball literari en prosa.

Aquest concurs se regirà per las se-güents Bases:

1.º L'extensió dels treballs no podrà passar de 40 quartillas de las ordinarias (22 x 6) de lletra corrent.

2.º Lo plazo d'admissió de treballs, que comença avuy, se tancarà a las dotze de la nit del dia 28 de Febrer prop-vinent.

3.º Tots los treballs escrits en una sola cara de las quartillas, ab lletra intel·ligible que no sigui la de l'autor, y en llengua catalana, deurán ésser enviats a aquesta redacció acompañats d'un plech clòs contenint lo nom y domicili de l'autor.

4.º Se concedirán tants accésits y mencions honoríficas com lo jurat cregui convenient.

5.º Tots los treballs distingits siga ab lo premi, accésits o mencions quedarán per un any propietat d'*Emporium* y tots anirán publicantse en aquesta revista.

6.º Oportunitat s'anunciarà las persones qui formarán lo jurat calificador.

Palfrugell 15 de Janer de 1906.—Lo Redactor en Cap, Joan Linares y Delhom.

NOVAS

Avuy ha de tindre lloc a Girona'l gran meeting de solidaritat catalana organitzat pels diferents elements polítichs de Barcelona, catalanistas, federals, carlins y republicans autonomistas, pera protestar de la suspensió de garantías y pera demanar que no s'aprobi'l projecte de Hey que s'està discutint al Senat.

Lo manifest que ab tal motiu s'ha publicat, lo firman las següents personalitats:

Albert Rusiñol.—Duch de Solferino.—Eusebi Corominas.—Joaquim Salvatella.—Joseph Zulueta.—Francisco de P. Albó.—Frederich Rahola.—Joseph M. Vallés y Ribot.—Domingo Martí Juliá.—Joan M. Bofill.—Jaume Carner.—Manel Bonmatí.—Bonaventura Carreras.—Francisco Montsalvatge.—Amadeu Hurtado.—Francesch Cambó.—Miquel Junyent.—Miquel Laporta.

Las associacions catalanistas de Tarragona y Lo CAMP s'han adherit a l'acte que promet tindre una resonancia inmensa.

Dins de poch apareixerà una edició popular del fascicle «La cuestión catalana» que acabem de publicar en lo present número.

Moltas mercès senyor D. Manel T. Cu-chi alcalde de R. O. de Tarragona. Ara per ara resulta ser vostè l'alcalde que anyorabam. Aixis opinem nosaltres després de sentir lo coro d'alabansas que li dedicaban los veïns del port en vista de la activitat, zel y higiene sobretot l'higiene ioh l'higiene! que mostra tenir per aquells mansos veïns en aquests dies de vent y pols.

Fa una setmana que'l vent bufa que bufarás y la pols ofega que ofegarás sense que durant aquests set días se li haigui ocorrut a nostre elegant batlle estudiar la manera de buscar lo remey a aquest estat vergonyós de deixadesa y abandono impròpi de una ciutat culta.

Moltas mercès, ho repetim senyor don Manel T. Cuchi. Se veu que vostè és del Port y dels que's volen fer aplaudir.

Nosaltres li remerciem tanta atenció ja que al menys no compleix lo que vá prometer als periodistas als pochs días de tindrer la vara en son poder.

Lo debat sobre la qüestió catalana al Congrés, ha causat gran entusiasme en tot Catalunya. Los Srs. Russinyol y Bertrán y Musitu han sapigut aclaparar al Gobern y a tota la colla de polítichs que'l segueixen fins al punt de que en Maura ha sortit del pas ab quatre vulgaritats de nov mal educat.

Endressèm la nostra felicitació als valents campions de la causa de Catalunya Srs. Russinyol y Bertrán.

Hem rebut lo volum 5 de la biblioteca *Foch-Nou*, consistent en lo drama en tres actes, d'En Pere Cavallé, que dú per títol *Aubada y Posta*.

Agraïm l'atenció tinguda ab nosaltres.

Lo distingit escriptor Sr. D. Lluís Mau-nau y Avellanet, ha tingut l'atenció de remètrens un exemplar de la seva obra *Presentallas*, colecció d'articles en prosa, escrits tots ells ab un estil molt correcte y galanura en l'expresió.

Felicitèm al novell autor y l'encoratjèm a que segueixi'l conreu a las llètras catalanes esperants que podrà darnos a fruir quelcom de més pretensions que *Presentallas* pera més endavant.

La passada setmana deixà d'existir, després de llarga y penosa malaltia, la distingida Sra. donya Elissa Molina, Vda. de Tomás, qui per ses rellevants virtuts cristianas y inagotable amor als pobres era molt apreciada.

La nombrosa con-urrença que assistí als funerals que en sufragi de la seva ànima se celebraren ahir en l'iglesia de Sant Joan del Port evidencià clarament l'apreci en que's tenia a la difunta.

Als seus desconsolats fills fem present lo testimoni del nostre pésam no dubtant que Déu haurà premiat com se mereixian los actes de caritat realitzats per la Sra. de Tomás (q. a. C. s.).

La vaga de boters s'agravat, puig los obrers peons han fet causa comú ab aquells y això ha sigut motiu, que desde despusahir lo comers s'haigui vist precisat a pendrer la cosa més en serio y a l'objecte de que la carga y descarga de vapors no quedés paralizada com semblaba que's pretenia, los mateixos comerciants ajudats per obrers esquirols procedissin a fer aquestes feines.

Pera garantir la lliure acció de cadascú patrullen forces de la guardia civil a peu y montada sense que afortunadament hagi sigut menester l'auxili de la forsa armada ja que'l obrers vaguistes s'han mantingut en una actitud pacífica fins a l'hora present, actitud que diu molt en favor dels obrers de Tarragona.

De tot cor voldriam que s'arribés aviat a una avinensa que pogués satisfer a ambdues parts, puig l'estat actual és bastant grave y de no trobar-se'l remey prompte podrian sobrevindrer complicacions més seriosas que a tots en general convé evitar a tota costa.

La Veu de Catalunya d'aquesta nit y de demà al matí, publicarà íntegres los discursos pronunciats darrerament al Congrés ab motiu de la qüestió catalana.

Recomanèm a tothom la lectura d'aquests documents parlamentaris.

Usèu *L'Emulsió NADAL*.

TIP. DE FRANCESC SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

Ibarra y C. de Sevilla

Linia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcia, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao, Pasages, San Sebastián, Bayonne, Bordeaux, Nantes, Dun-Kerque, Haire y Paris.

Surtá d'aquest port lo dia 15 de Febrer lo vapor *Cabo Torriana*, son capitá don M. Eguiguren, admetent càrrega y passatgers pera's ciutats ports.

Lo despatxa son consignatari D. Marián Pe-

PASTILLAS SERRA

Y totas las enfermetats de l'aparell respiratori perque modifiquen les mucosas, facilitan l'expectoració y treuen en un dia l'opresió del pit y la fatiga. Poden vendres sens cap perill, puig no contenen opí ni morfina.

A DOS RAIS CAIXA

Farmacia del Centre de MANEL FONT, Rambla de Sant Joan, 57, Tarragona.—Teléfon 48

NEURASTENIAS clorosis, debilitat general, anemia

se curan radicalment ab l'us del
NEUROSTEÓGENO SUGRAÑES

EN TOTAS LAS FARMACIAS

Llevat de CERVESA

ESBERT

Es lo mejor para curar radicalmente toda clase de erupciones de la **PELL**, florones, supuraciones, dermatosis, antrax, vespes, etc.

DE VENDA

en todas las buenas farmacias

Depósito general:

Farmacia ESBERT

Unió, 22

TARRAGONA

PILDORAS VERDAS

ESBERT

Es la mejor preparación para combatir la

pobresa de sanch,

retrassos de la

menstruació,

anemia, etc.

Farmacia.—Unió, 22

TARRAGONA

Sastrería y Camisería d'en

VICENS BRELL

NOVETATS de la temporada d'hivern en Sastrería, Camiseria y Corbateria.

DEPÓSIT d'ornaments religiosos dels **Fills de Miquel Gusí**, de Barcelona.

DEPÓSIT de l'acreditada sombreria de la casa **L. Trinchet**. Especialitat en los de teula y copa.

Se confeccionan tota mena de trajes y pessas para señores eclesiásticos.

Comte de Rius, 23 y Rambla de Sant Joan, 57

DR. SASTRE Y MARQUÉS

HOSPITAL, 109.—BARCELONA

Pastillas calmantes de la tos del Dr. Sastre y Marqués.

VI d'ostres del Dr. Sastre y Marqués, lo mejor dels tònichs.

Sucré vermifruch del Dr. Sastre y Marqués, preciós remey para espulsar los cuchs.

Essència febrífuga del Dr. Sastre y Marqués, contra tota classe de febres.

Dentíctica del Dr. Sastre y Marqués, és la salvació segura dels nens en tots los accidents perillosos de la dentició.

Conservador de la boca del Dr. Sastre y Marqués. Ab aquest preciós remey s'evitan totas sus malalties.

Per tenyir lo cabell no hi ha res com la tintura del Dr. Sastre y Marqués.

Casa especial en Axarops medicinals dosificats

AYGUA NAF SERRA

son las mellors para curar la **TOS**

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigus de seni-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim bo, que resisteix tota prova al davall d'un canaló. Ademés, també té uns vanos ab pintats tan rebóns, que ni Rafael ni Murillo los podrían fer melló, apropos per regalos; causan gran admiració. Trobarán també sombrillas y un gran assortit de bastóns, parassols de totas menes que són molt barato y bons. Mellor dit: no hi ha cap casa en tan bonas condicions.

26.—Comte de Rius, 26.—TARRAGONA

Serveys de la Compania Trasatlántica

Linia de Cuba y Méjico.—Lo dia 17 de Febrero sortirà de Bilbao, lo 20 de Santander y'l 21 de Coruña lo vapor

directament pera Habana y Veracruz. Admet passatge y càrrega pera Costa firme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la línia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Linia de Nova-York, Cuba y Méjico.—Lo dia 26 de Janer sortirà de Barcelona, l' 28 de Málaga y'l 30 de Cádiz, lo vapor

MANUEL CALVO

directament pera Nova York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units, litorals de Cuba y Isla de Santo Domingo. També admets passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Habana.

Linia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Febrero sortirà de Barcelona, lo 13 de Málaga y'l 15 de Cádiz, lo vapor

MONSERRAT

directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, d'abont surten lo 12 de cada mes pera Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, admets passatge y càrrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combinacions pel ferrocarril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacific, pera qual port admets passatge y càrrega ab bitllets y coneixements directes. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris y ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo, Coro, Carupano y Camaná ab trasbord a Puerto Cabello y pera Trinitat, ab trasbord a Curaçao.

Linia de Filipinas.—Lo dia 13 de Febrero sortirà de Barcelona, havent fet las escalas intermitjas, lo vapor

C. LOPEZ LOPEZ

directament pera Génova, Port-Said, Suez, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Africa, de l'India, Iava, Sumatra, China, Japó y Australia.

Linia de Buenos Aires.—Lo dia 3 de Febrero sortirà de Barcelona, lo 5 de Málaga y'l 7 de Cádiz, lo vapor

LEON XIII

directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Linia de Canarias.—Lo 17 de cada mes sortirà de Barcelona, l' 18 de València, lo 19 de Alacant y'l 22 de Cádiz, lo vapor

M. L. VILLAVERDE

directament pera Tanger, Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife y Santa Cruz de la Palma, retornant a Santa Cruz de Tenerife pera empender lo viatge de retorn, fent las escalas de Las Palmas, Cádiz, Alacant, València y Barcelona.

Linia de Fernando Póo.—Lo dia 25 de Janer sortirà de Barcelona y'l 30 de Cádiz, lo vapor

SAN FRANCISCO

pera Fernando Póo, ab escalas a Casablanca, Mazagán y altres ports de la costa Occidental d'Africa y Golf de Guinea.

Linia de Tanger.—Sortidas de Cádiz: dijous, dimecres y divendres. Sortidas de Tanger: dimarts, dijous y dissabtes.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables y passatgers, a quins la Compania dóna allotjament molt cómodo y tracte esmerit, com ha acreditat en son dilatat servei. Rebaixas a familiars. Preus convencionals pera camarots de luxe. Rebaixas pera passatgers d'anada y tornada. També s'admet càrrega y s'expènen passatges pera tots los ports del món servits per línies regulars. La empresa pot assurar les mercaderías que s'embarquin en los seus vapors.

AVIS IMPORTANT.—Rebaixa en los nòlits d'exportació.—La Compania fa rebaixas de 30 per 100 en los nòlits de determinats articles, ab arreglo á lo establegit en la R. O. del Ministeri d'Agricultura, Industria y Comercio y Obras Públicas de 14 Abril de 1904, publicada a la Gaceta del dia 22 del mateix mes.

Serveys comercials.—La secció que d'aquests serveys té estableguda la Compania, s'encarregat de treballar a Ultramar los Mostraris que li siguin entregats y de la collocació dels articles, qual venda, com ensaig, desigual fer los Exportadors.

Per més informes dirigirse a son agent

D. EMILI BORRÀS

Aquesta triple aigua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma està elaborada ab la flor tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botellas de 1/4 de litre al preu d'una pesseta.

A l'engrós importants descomptes. Farmacia i Laboratori de A. Serra—Bens

A la menudat Farmacia del Centre.—Tarragona.—Demanar AYGUA NAF SERRA